



אגף א' להכשרה אקדמית  
קשרי מל"ג ות"ת  
מינהל עובדי הוראה  
משרד החינוך

כ"ג תשרי תש"פ  
22 אוקטובר 2019

**נשיאות/נשיאי המכללות האקדמיות לחינוך**

**ראשי בתי הספר להכשרת מורים באוניברסיטאות**

**שלום רב,**

**לקראת פתיחת שנת הלימודים האקדמית תש"ף**

עם פתיחת שנת הלימודים האקדמית, אני מבקשת לברך בשמי ובשם צוות האגף להכשרה אקדמית בברכת שנה טובה, שנה של פריצות דרך חינוכיות ועמידה באתגרים, שנה של שיתוף פעולה וקידום משותף של תהליכי הכשרה איכותיים. אנו נמצאים בעידן של שינויים כמו: פעילות נמרצת לקידום איחוד מוסדות ומעבר לתקצוב הות"ת; התארגנות לקראת מתווה חדש להכשרה להוראה (לאחר שיאושר במל"ג); מיקוד בהכשרה קלינית כמעצבת את הלימודים האקדמיים; בחירת בתי ספר מורשי-התנסות והכשרתם; יישום הסכמי השכר ודרגות הקידום ושינויים ארגוניים במינהל ובהנהגת משרד החינוך. תקופה זו מהווה שעת כושר לטיוב ההכשרה בדרכים מגוונות, חלקן כאלה שעליהן אנו עמלים מזה מספר שנים וחלקן חדשות כגון: שינוי דרכי ההוראה באקדמיה באמצעות חדשנות פדגוגית ורלוונטיות למתכשרים להוראה ולמערכת החינוך; פיתוח דגמי-הכשרה מגוונים וחזקו ההכשרה הקלינית; גיבוש תובנות ויישום המלצות מדו"חות האיכות של המל"ג והגברת המעורבות של מוסדות ההכשרה בהובלת למידה משותפת על-פני כל רצף ההתפתחות של עו"ה.

שינויים אלה נקדם באמצעות:

**פיתוח מארג שותפויות וניהול**

אנו מאמינים, שרק באמצעות שותפות הדוקה בין הגורמים השונים המעורבים בהכשרת עו"ה ובקליטתם של הבוגרים במערכת החינוך, נוכל ליצור סינרגיה שתקדם הן את המערכת והן את עובדי ההוראה כולם. לשם כך האגף, בשיתוף עם נציגי המוסדות המכשירים, מקדם ומנהל שותפויות עם כל הגורמים הבאים

- המזכירות הפדגוגית ומינהל כוח אדם בהוראה - כדי לתאם בין תעודות-ההוראה לבין רישיונות-ההוראה ובין הסילבוסים האקדמיים לבין תכניות הלימודים בבתי-הספר. כל זאת על מנת להפוך את התכניות לרלוונטיות לתלמידים, למורים ולמערכת.
- המחחות והמפקחים, בשיתוף עם אגפי-הגיל במינהל הפדגוגי - כדי לבחור "בתי-ספר מורשי-התנסות" אשר יבטיחו את התנאים ההכרחיים ואת הסביבות האופטימליות להתנסות קלינית משמעותית של המתכשרים להוראה ולהכשירים לכך.
- רשויות מקומיות - כדי להוביל תכניות הכשרה ייחודיות בשיתוף עמן ולקדם את תכנית אקדמיה-כיתה-עיר/שכונה ולהרחיבה.
- האוצר ומשרדי ממשלה שונים, גופים ציבוריים וכלכליים - כדי לייעל את תקציבי ההכשרה ולהגדיל את המלגות וההלוואות.



**אגף א' להכשרה אקדמית**  
**קשרי מל"ג ות"ת**  
**מינהל עובדי הוראה**  
**משרד החינוך**

**פיתוח ההון האנושי של מכשירי המורים באקדמיה**

אנו מאמינים, שמורי המורים הם המפתח לתהליכי הכשרה איכותיים, חדשניים, מעוררי-השראה, התורמים לעיצוב דמותו של המורה החדש. סגל מכשירי-המורים צריך להיות מעודכן בהתפתחויות ובחידושים בתחום ההכשרה בארץ ובעולם, כמו גם ביעדים ובתכניות של משרד החינוך, כדי להבטיח הכשרה איכותית, עדכנית ורלוונטית. למימוש מטרה זו נקיים השנה מספר תכניות לחיזוק של הסגל הפדגוגי-אקדמי במוסדות ההכשרה:

- תכנית "אלומות" למנהיגות הביניים בהכשרת-מורים - מטרתה להכשיר מנהיגות של אנשי-סגל מובילים מהאוניברסיטאות ומהמכללות האקדמיות לחינוך למשרות בכירות בתחום הכשרת-המורים.
- תכנית בתחום ההתנסות בהוראה, "בין תיאוריה למעשה בהכשרת-המורים" בשיתוף מכון מנדל - מטרתה לייצר קהילת מנהיגות אקדמית מערכתית מגוונת, אשר תוביל תהליכי-חשיבה, פיתוח ויישום של מדיניות, שיהוו חוד- חנית בעיצוב מחדש של ההתנסות הקלינית.
- הגדרה מחדשת של תפקיד המדריך הפדגוגי ומיצובו, בשיתוף עם משרד האוצר והות"ת. קידום הסגל הבכיר ויצירת מסלול קידום מקביל לסגל הקליני.
- חיזוק הפורומים של בעלי-תפקידים שונים במכון מופ"ת וחיזוק הממשקים שבין המוסדות המכשירים לבין כלל היחידות במשרד החינוך. לדוגמה: פיתוח מקצועי ארצי של המדריכים הפדגוגיים, העמקת הלמידה בפורום לחינוך היסודי בשיתוף עם האגף היסודי; הובלה משותפת עם בית- הנשיא בנושא בעלי תפקידים המובילים חיים משותפים; ליווי רכזי-התקשוב של המוסדות האקדמיים בפיתוח קורסים מקוונים באיכות גבוהה ("מוקים" MOOCs).
- הכשרת בעלי-תפקיד לשילוב "חוק ההכלה וההשתלבות" בתכניות ההכשרה, עם יישומו של החוק במערכת החינוך.

**קידום איחוד מכללות ומעבר לות"ת**

איחוד ומעבר לות"ת יאפשרו תהליכי התייעלות, צמצום מספר מוסדות ההכשרה, מסה קריטית של סטודנטים שממוצע הציונים שלהם גבוה יותר וקידום המכללות האקדמיות למעמד השווה למוסדות האקדמיים האחרים במדינה, דבר שיאפשר גיוס סגל איכותי בשל הסכם שכר ות"ת. נסייע ככל הניתן לקידום איחוד/מיזוג מכללות לחינוך עם מוסדות אקדמיים אחרים, תוך עמידה בלוח הזמנים, שנקבע לתום תהליך-המעבר. בשיתוף עם משרד האוצר ועם הות"ת נעודד ונתמך מיזוגים, שיתרמו לחיזוק אקדמי ולאיגום משאבים אמיתי במוסד המאוחד, תוך שמירה על אופייה הייחודי של ההכשרה להוראה. לצד הסיכויים, נתמודד עם האתגרים - נוודא שלא תהיה המרה של תקני לימודים לתעודת הוראה ושתקני בעלי התפקידים בהכשרה יתרחבו.

**הידוק הקשר עם המל"ג והות"ת**

- נתמיד בהידוק קשרינו עם מל"ג/ ות"ת לקידומן ולאישורן של תכניות ההכשרה, הדגשיהן, איכותן, התאמתן לצורכי עובדי-ההוראה החדשים ולצורכי מערכת החינוך. לשם כך התחלנו ביצירת מנגנונים קבועים לעבודה משותפת, ובכללם ליווי העברת המודל התקציבי של המשרד, המותאם לצרכי המערכת, לות"ת וכתביה משותפת של קולות קוראים.
- השתתפות בוועדות איכות, המשך וחיזוק תהליכים של הערכת האיכות שמקיים המל"ג במכללות לחינוך ובעקבות כך המלצות קונקרטיים להכנסת שינויים בתכניות שנבדקו.
- תיווך בין תכניות להכשרת-מורים לבין תכניות לימודים בבתי הספר, המלצה לקיום תכניות חדשות להכשרת מורים, עדכון תכניות ההכשרה וחיבורן לשדה - חיבור בין תיאוריה לפרקטיקה.
- קיום ועדות יישום למתווה ההכשרה החדש, לכשיאושר.



אגף א' להכשרה אקדמית  
קשרי מל"ג ות"ת  
מינהל עובדי הוראה  
משרד החינוך

**ראיית ההתנסות בהוראה כרכיב מעצב הכשרה**

אנו רואים בתהליכי ההתנסות בהוראה בשלב ההכשרה את ליבת ההכשרה, המעצבת את ההכשרה כולה. זו הזירה בה פרקטיקה ותיאוריה נפגשים. ידע אקדמי של מומחים החובר לידע פדגוגי וניסיון אינטואיטיבי, יוצרים ידע חדש. לפיכך, האגף פועל לתכנון מדיניות של ההתנסות הקלינית, תוך חשיבה על צרכי מערכת החינוך וצורכי ההכשרה. השנה ניישם את מדיניות בתי-הספר "מורשי-התנסות" (בתי הספר שליד האקדמיה) ובתוך כך נעמיק בבניית דגמי-עמיתות המבוססים על בניית מרחב היברידי, שיהיה מרחב-למידה משותף לסטודנטים, למתמחים, למדריכים הפדגוגיים ולמרצים הדיסציפלינריים, יחד עם מורי בית הספר והנהלתו. נפעל במסגרות שונות, לפיתוח כישורי הסגל האקדמי והקליני, ונגביר את היכרותנו עם מערכת-החינוך וצרכיה המשתנים והחיבור עמה. נשנה את אופן תקצוב ה P.D.S. ונפעל להעמקת הידע הנוגע לשינוי שיש להוביל מאחורי דלת הכיתה.

יתקיימו ימי עיון לממונים על ההתנסות, בהם נעסוק בתפקיד המדריך הפדגוגי בהובלת המרחב ההיברידי ובנושא הרחבת דגמי עמיתות (P.D.S.) והעמקת הידע בתחום. במקביל, העמיתים הלומדים במסגרת שיתוף הפעולה עם מכון מנדל, יובילו מחקרים יישומיים בתחום ההתנסות, לצד בניית ידע ומיומנויות להובלת שינוי בהתנסות הקלינית בשלב ההכשרה.

בנוסף לנושאים הללו נמשיך בתכניות השונות אותן אגף ההכשרה מקדם זה מספר שנים, כגון: תכניות הכשרה מותאמות לאוכלוסיות במיקוד; פרסום קולות קוראים לתכניות הכשרה בתחומים בהם קיים מחסור במורים; עידוד חדשנות וזממות ועוד.

כל התכניות הנ"ל תוכלנה להתממש רק תוך שיתוף פעולה הדוק עמכם והתגייסות של כולנו למטרה המשותפת. יחד נפעל לקידומה של הכשרת המורים ומערכת החינוך בישראל.

בברכת שנה טובה ושנת לימודים מוצלחת ופורייה,

ד"ר לילי רוסו וצוות

אגף א' להכשרה אקדמית קשרי מל"ג ות"ת

העתקים:

מר שמואל אבואב, מנכ"ל המשרד

גב'גילה נגר, משנה למנכ"ל המשרד

מר איל רם, סמנכ"ל ומנהל מינהל עו"ה

סוניה פרץ, סמנכ"לית ומנהלת אגף בכיר כוח אדם בהוראה

ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות פדגוגית

גב'איריס וולף, מנהלת אגף בכיר הכשרה והתמחות עו"ה

בעלי תפקידים באגף